JACOBS FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA

Az ismertetés napja: 2005. március 17. [1]

1. A College van Beroep voor het bedrijfsleven, Hollandia (Ipari és Kereskedelmi Közigazgatási Bíróság) e két előzetes döntéshozatal iránti kérelmében azt kérdezi a Bíróságtól, hogy a veszélyes anyagokról szóló irányelv [2] lehetővé teszi-e, hogy egy tagállam kiegészítő feltételeket szabjon olyan biocid termékek forgalomba hozatalához és használatához, melyek hatóanyagát tartalmazza a fenti irányelv I. melléklete.

A közösségi jog

2. Ez ügyben mind a veszélyes anyagokról szóló irányelv, mind pedig a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv jelentősséggel bír [3]. Az előbbi egy számos alkalommal módosított mellékletben felsorolt bizonyos veszélyes anyagok és készítmények forgalomba hozatalának és használatának feltételeit szabályozza. Az utóbbi az olyan biocid termékek (korábban nem-mezőgazdasági peszticidként ismert) engedélyezésének és forgalomba hozatalának feltételeit kívánja harmonizálni, melyek megengedett hatóanyagait a különböző mellékletekben kell kimerítően felsorolni. Mindazonáltal az ezen mellékletekbe felveendő anyagok listáját még nem állapították meg, így az irányelv rendelkezései még nem teljesen hatályosak.

3. A két irányelvet, valamint az első módosításait más-más módon, az EK 100. cikk és 100a. cikk (jelenleg, módosítást követően [4] EK 94. és 95. cikk) alapján fogadták el.

4. Az EK 94. cikk előírja a Tanács számára irányelvek egyhangú elfogadását a tagállamok olyan törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek közelítésére, amelyek

1 — Eredeti nyelv: angol.

2 — Az egyes veszélyes anyagok és készítmények forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásaira vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1976. július 27-i 76/769/EGK tanácsi irányelv (HL L 262., 201. o.; magyar nyelvű különkiadás, 13. fejezet, 3. kötet, 317. o.), módosította különösen az 1983. szeptember 19-i 83/478/EGK tanácsi irányelv (HL L 263., 33. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 7. kötet, 118. o.), az 1989. december 21-i 89/677/EGK tanácsi irányelv (HL L 398., 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 10. kötet, 86. o.) és az 1994. december 20-i 94/60/EK európai parlamenti és tanácsi közös irányelv (HL L 365., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 13. kötet, 340. o.).

3 — A biocid termékek forgalomba hozataláról szóló, 1998. február 16-i 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi közös irányelv (HL 1998. L 123., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 23. kötet, 3. o.).

4 — A 100a. cikk tekintetében.

közvetlenül érintik a közös piac megteremtését vagy működését.

5. Az EK 95. cikk (1) bekezdése, a 94. cikktől eltérően és bizonyos kivételek mellett, a Tanács számára a tagállamok azon törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítésére vonatkozó intézkedések minősített többséggel történő elfogadását írja elő, melyek tárgya a belső piac megteremtése és működése.

6. A 95. cikk előírja továbbá, hogy ha egy harmonizációs intézkedés elfogadását követően a tagállam szükségesnek tartja többek között a környezet védelmével kapcsolatos nemzeti rendelkezések fenntartását [5] vagy bevezetését [6], a rendelkezésekről és fenntartásuk vagy bevezetésük indokairól köteles értesíteni a Bizottságot. A Bizottság jóváhagyja vagy elutasítja a nemzeti rendelkezéseket, miután ellenőrizte, hogy nem képezike a tagállamok közötti önkényes megkülönböztetés eszközét, vagy a kereskedelem rejtett korlátozását, valamint hogy nem akadályozzák-e a belső piac működését [7].

5 — 95. cikk (4) bekezdés.

6 — 95. cikk (5) bekezdés; a javasolt rendelkezéseknek új tudományos bizonyítékon kell alapulniuk.

7 — 95. cikk (6) bekezdés.

A veszélyes anyagokról szóló irányelv

7. A veszélyes anyagokról szóló irányelv az EK-Szerződés 100. cikkén (jelenleg 94. cikk) alapul. A következő preambulumbekezdéseket tartalmazza:

„mivel minden olyan szabályozásnak, amely a veszélyes anyagok és készítmények forgalomba hozatalára vonatkozik, a lakosság védelmét kell szolgálnia, és különösen azoknak a személyeknek a védelmét, akik ilyen anyagokat és készítményeket használnak;

mivel ezeknek hozzá kell járulniuk a környezetnek minden olyan anyagtól és készítménytől való védelméhez, amelyek ökotoxikus hatásúak, vagy amelyek szennyezhetik a környezetet;

mivel ezeknek az emberi élet minőségének megújítását, megőrzését és javítását is célozniuk kell;

mivel a veszélyes anyagok és készítmények vonatkozásában a tagállamok jogszabályokat fogadtak el; mivel ezek a jogszabályok a forgalomba hozatal és a felhasználás vonatkozásában különbözőek; mivel ezek a különbségek a kereskedelem akadályát képezik, és közvetlenül befolyásolják a közös piac létrehozását és működését;

mivel ezért ezt az akadályt el kell távolítani; ezért szükséges a tagállami jogszabályok egymáshoz közelítése".[8]

8. Az 1. cikk (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„Az egyéb vonatkozó közösségi rendelkezés sérelme nélkül, ez az irányelv a[z I.][9] mellékletben felsorolt veszélyes anyagok és készítmények a Közösség tagállamaiban való forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozására vonatkozik."

9. A 2. cikk első mondata az alábbiak szerint rendelkezik:

„A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a mellékletben felsorolt veszélyes anyagok és készítmények csak az ott meghatározott feltételekkel kerülhessenek forgalomba vagy felhasználásra."

10. A 89/677 irányelv[10] oly módon módosította a veszélyes anyagokról szóló irányelv I. mellékletét, hogy belefoglalta az arzénvegyületeket is. A 89/677 irányelv az EK 100a. cikken (jelenleg, módosítást követően EK 95. cikk) alapul. Az első preambulumbekezdés értelmében:

„Mivel a Közösség meghozza a szükséges intézkedéseket, amelyek a belső piac 1992. december 31-ig történő fokozatos megvalósításához szükségesek; mivel a belső piac egy olyan belső határok nélküli térség, amelyben biztosított az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása."

11. A nyolcadik preambulumbekezdés értelmében:

„Mivel bizonyos korhadásgátló készítmények, amelyeket hajótesteken és/vagy bizonyos víz alatti berendezéseken védőbevonatként alkalmaznak, bizonyos kémiai vegyületek, főleg arzén-, higany- és ónvegyületek felhasználása miatt káros hatással vannak a vízi élőlényekre; mivel a környezetvédelem javítása megköveteli az említett készítményekben az e vegyületek használatára vonatkozó szabályozást."

8 — Az első, a második, a harmadik, a negyedik és az ötödik preambulumbekezdés.

9 — A 2. lábjegyzetben hivatkozott 83/478 irányelv módosította a veszélyes anyagokról szóló irányelvet, így a mellékletből I. melléklet lett.

10 — Hivatkozás a 2. lábjegyzetben.

12. A veszélyes anyagokról szóló irányelv módosított mellékletének 20. pontja magában foglalja az „arzénvegyületeket", 20.1. pontja pedig az ilyen összetevők forgalomba hozatalának vagy használatának feltételeit rögzíti, meghatározva különösen, hogy:

„1. Nem használhatók fel a következő célokra szánt anyagokként vagy ilyen készítmények összetevőjeként:

[...]

b) faanyag tartósítására.

Ebben az esetben ez a tilalom nem vonatkozik a CCA (réz–króm–arzén) típusú szervetlen sóoldatokra, amelyeket vákuum vagy nyomás alatt működő ipari berendezésekben fa impregnálására használnak.

[...]"

13. A 94/60 irányelv[11] úgy módosította a veszélyes anyagokról szóló irányelv I. mellékletét, hogy belefoglalta a kreozotot. A 94/60 irányelv az EK 100a. cikkén (jelenleg, módosítást követően EK 95. cikk) alapul. Preambuluma értelmében:

„Mivel megfelelő intézkedéseket kell hozni a belső piac megvalósítása érdekében; mivel a belső piac egy olyan belső határok nélküli térség, amelyben biztosított az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása;

mivel a belső piac kialakítására irányuló munka fokozatosan javítja az élet minőségét, az egészség védelmét és a fogyasztók biztonságát, [...]

[...]

mivel az irányelv melléklete szerint a kreozot egészségkárosító hatású lehet ismert rákkeltő anyagtartalma miatt; mivel ezért a kreozot használata faanyagok kezelésére, és kreozottal kezelt faanyagok forgalomba hozatala és használata korlátozandó;

11 — Hivatkozás a 2. lábjegyzetben.

mivel a kreozot egyes alkotórészei nehezen bomlanak le, és ártalmasak a környezet egyes élőlényeire; mivel ezek az alkotórészek a kezelt fa használata során a környezetbe juthatnak;

[...]

mivel a [kreozot], vagy az ez[t] tartalmazó készítmények forgalomba hozatalára és használatára vonatkozó, bizonyos tagállamok által már elfogadott korlátozások közvetlenül befolyásolják a belső piac létrehozását és működését; mivel ezért szükséges a tagállamok jogszabályainak közelítése e téren, és ennek megfelelően módosítani kell a [veszélyes anyagokról szóló irányelv] I. mellékletét." [12]

14. A veszélyes anyagokról szóló irányelv módosított I. mellékletének 32. pontja felsorolja azokat az „anyagokat és készítményeket, amelyek a következő anyagok közül egyet vagy többet tartalmaznak", mely magában foglalja a kreozotot, a kreozotolajat és a desztillátumokat (kőszénkátrány). A 32.1. pont az ilyen anyagok és készítmények forgalomba hozatalának feltételeit határozza meg, előírva, hogy:

„Nem használhatók faanyag kezelésére, ha tartalmaznak:

a) benz(a)pirént, 0,005 tömegszázaléknál nagyobb koncentrációban; vagy

b) vízben oldható fenolokat 3 tömegszázaléknál nagyobb koncentrációban, vagy ha a)-t és b)-t egyaránt tartalmaz.

Továbbá, az így kezelt fa nem hozható forgalomba.

12 — Az első, a második, a tizedik, a tizenegyedik és a tizennegyedik preambulumbekezdés.

Kivételek:

i. Ezen anyagok és készítmények használhatók faanyag kezelésére ipari eljárásokban, ha

a) benz(a)pirén koncentrációjuk kisebb 0,05 tömegszázaléknál és

b) vízben oldható fenol koncentrációjuk kisebb 3 tömegszázaléknál.

[...]"

A biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv

15. A biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv[13] az EK 100a. cikken (jelenleg, módosítást követően EK 95. cikk) alapul.

13 — A 3. lábjegyzetben hivatkozott 98/8/EK irányelv.

16. A 12. és a 26. preambulumbekezdés az alábbiak szerint szól:

„Mivel létre kell hozni a biocid termékekben felhasználható hatóanyagok közösségi jegyzékét;

[...]

Mivel, tekintettel arra, hogy ezen irányelvnek és különösen a felülvizsgálati programnak a teljes végrehajtására néhány éven belül nem kerül sor, a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv keretet biztosít ahhoz, hogy a pozitív lista kifejlesztését kiegészítsék egyes hatóanyagok és termékek, vagy azok csoportjai forgalmazásának és felhasználásának korlátozásaival".

17. Az 1. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy ezt az irányelvet kell alkalmazni: a) a biocid termékek engedélyezésére és forgalomba hozatalára a tagállamokban; b) az engedé-

lyezések kölcsönös elismerésére a Közösségen belül; c) biocid termékekben használható hatóanyagok pozitív listájának felállítására közösségi szinten.

18. Az 1. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy „ezt az irányelvet alkalmazni kell különösen [számos jogszabályra beleértve a veszélyes anyagokról szóló irányelvet is], az azokkal összhangban meghozott vonatkozó közösségi rendelkezések vagy intézkedések sérelme nélkül".

19. A 2. cikk (1) bekezdésének a) pontja úgy határozza meg a „biocid termékeket" az irányelv alkalmazásában, mint „hatóanyagok és egy vagy több hatóanyagot tartalmazó készítmények a felhasználóhoz jutó kiszerelésben, amelyek célja, hogy károsító szervezeteket kémiai vagy biológiai eszközökkel elpusztítsanak, elriasszanak, ártalmatlanná tegyenek, tevékenységükben akadályozzanak, vagy azokon más módon korlátozó hatást gyakoroljanak", kimondja továbbá, hogy az V. mellékletben található egy 23 terméktípusból álló kimerítő jegyzék, az egyes típusok jellemző leírásaival együtt. Ez a melléklet a 8. pontban „terméktípus: Faanyagvédő szerek" címszó alatt a következőket tartalmazza:

„Fűrészáruk, beleértve a feldolgozás alatt lévőket is, és fából készült termékek védelmére a farontó és fakárosító élőszervezetek elleni hatásuk miatt használt termékek.

A terméktípusba a megelőző és a megszüntető hatású termékek egyaránt beletartoznak."

20. A 3. cikk (1) bekezdése megköveteli a tagállamoktól annak előírását, „hogy biocid termék területükön csak abban az esetben hozható forgalomba és használható, amennyiben az irányelvnek megfelelően engedélyezték."

21. Az 5. cikk (1) bekezdésének a) pontja előírja, hogy a tagállamok csak akkor állíthatják ki az engedélyt, ha: „a termékben lévő hatóanyag vagy hatóanyagok az I. vagy I.A. mellékletben szerepelnek, és teljesül az e mellékletekben foglalt valamennyi követelmény".

22. Amikor a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelvet elfogadták, ezek a mellékletek üresek voltak. Az irányelv meghatározott egy eljárást a hatóanyagoknak a mellékletekbe történő, értékelési eljárást követő felvételére.

23. A 16. cikk (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„A 3. cikk (1), az 5. cikk (1) [...] bekezdésétől való további eltéréssel és a (2) és (3) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok [2000. május 14-től] számított 10 éves időszakban folytathatják a biocid termékek forgalomba hozatalára jelenleg alkalmazott rendszerük vagy gyakorlatuk alkalmazását. Megtehetik például, hogy nemzeti szabályaiknak megfelelően olyan hatóanyagokat tartalmazó biocid termékek forgalomba hozatalát engedélyezik területükön, amelyek nem szerepelnek az I. és I.A. mellékletben az adott terméktípusra vonatkozóan. Az ilyen hatóanyagoknak [2000. május 14-én] [...] biocid termék hatóanyagaként már forgalomban kell lenniük."

24. A 16. cikk (2) bekezdése előírja, hogy az irányelv elfogadását követően a Bizottság 10 éves munkaprogramot indít valamennyi ilyen hatóanyag vizsgálata érdekében. A 10 éves időszak alatt a meghatározott eljárással lehet dönteni arról, hogy valamely hatóanyagot felvegyenek-e, és milyen feltételek mellett, az I., I.A. vagy I.B. mellékletbe. A 16. cikk (3) bekezdése előírja, hogy az ilyen döntést követően a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a hatóanyagot tartalmazó biocid termékek engedélyét, vagy megfelelő esetben törzskönyvezését megadják, módosítsák vagy visszavonják.

25. Úgy tűnik, hogy eddig még nem hoztak ilyen döntést, így az I., I.A., és I.B. melléklet ennek megfelelően még mindig üres.

A nemzeti jog

26. Nem vitatott, hogy az irányadó holland jogszabályok [14] mindenkitől megkövetelik az engedély birtoklását, aki peszticideket szerez be, birtokol, raktároz vagy importál. Engedély hiányában a fenti műveletek tilosak. Az előterjesztő bíróság szerint az engedély megadására vonatkozó feltételek holland jogi szabályozásának célja a fokozott környezetvédelem.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra utalás

27. A C-281/03. sz. ügy felperesei bizonyos faanyagvédő-szerekként használt és kőszénkátrány párlat (karbololaj és kreozot) ható-

14 — Bestrijdingsmiddelenwet (Peszticidekről szóló törvény) 1962., Staatsblad 1962, 288. Regeling milieutoelatingseisen nietlandbouwbestrijdingsmiddelen (A nem-mezőgazdasági peszticidek engedélyezésének feltételeit meghatározó rendelet); Staatscourant 1988, 15. Besluit milieutoelatingseisen nietlandbouwbestrijdingsmiddelen (A nem-mezőgazdasági peszticidek környezetvédelmi engedélyezésének feltételeit meghatározó rendelet). Staatsblad 1998, 499. módosítva az 1999-es Staatbladban, 309.

anyag tartalmú nem-mezőgazdasági peszticidekre (a biocidok tág értelmében) vonatkozó engedélyek korábbi birtokosai és/vagy kérelmezői. A felperesek a College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen (Peszticid Engedélyező Hatóság, a továbbiakban „PEH") 2000. július 6-i és 2002. június 28-i döntései ellen fordultak az előterjesztő bírósághoz, amellyel a PEH elutasította kifogásaikat a korábbi döntéseivel szemben, amelyek lényegében vagy nem újították meg feltétel nélkül vagy nem adták meg az engedélyt ilyen peszticidek tekintetében.

28. A C-282/03. sz. ügy egy 2002. augusztus 2-i döntés elleni fellebbezésre irányul, melyben a PEH megalapozatlannak találta a felperes kifogását azon döntések ellen, melyekkel egy réz, króm és arzén összetevőket tartalmazó faimpregnáló vegyszer engedélyét vonta vissza, és elutasította az e termék engedélyének megújítására irányuló kérelmet.

29. Egyetértés van abban, hogy az érintett termékek a veszélyes anyagokról szóló irányelv I. mellékletének 20. és 32. pontjában foglalt kivételek közé tartoznak. Ez az irányelv ennek megfelelően nem követeli meg a tagállamoktól, hogy korlátozzák faanyagvédő-szerként történő forgalmazásukat vagy használatukat. A megtámadott határozatok hatása azonban ezzel ellenkezőleg az, hogy az irányadó holland jogi szabályozás szerint a felperesek számára tilos a termékek beszerzése, birtoklása, tárolása vagy importálása.

30. A PEH különösen arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem volt köteles megadni az engedélyt csupán azért, mert bizonyos, kreozotot vagy réz-, króm- és arzénvegyületeket tartalmazó faimpregnáló termékek alkalmazásait a veszélyes anyagokról szóló irányelvben kivették az ilyen anyagok használatának tilalma alól. A veszélyes anyagokról szóló irányelv 2. cikke úgy rendelkezik, hogy az érintett anyagok és készítmények az irányelvben meghatározott feltételek mellett forgalmazhatók, nem pedig úgy, hogy engedélyezni kell őket. A veszélyes anyagokról szóló irányelv nem zárja ki azt, hogy a tagállamok szigorúbb követelményeket állítsanak fel.

31. Tekintve azt, hogy a veszélyes anyagokról szóló irányelv szövege nem ad világos választ arra a kérdésre, hogy kimerítő jellegű szabályozást tartalmaz-e az általa szabályozott anyagok tekintetében, vagy pedig teret enged a kiegészítő nemzeti szabályozásnak, a College van Beroep voor het bedrijfsleven mindkét ügyben azt a kérdést terjesztette a Bíróság elé, hogy megengedi-e a fenti irányelv egy tagállamnak, hogy az irányelv I. mellékletében foglalt hatóanyagot tartalmazó biocid termékek forgalomba hozatalára és használatára vonatkozóan kiegészítő feltételeket határozzon meg.

32. Mindkét ügy felperesei, a PEH, a dán és a holland kormány, valamint a Bizottság terjesztett elő írásbeli észrevételeket. A felperesek, a Stichting Behoud Leefmilieu en Natuur Maas en Waal (Maas és Waal alapítvány az élő környezet és természet megóvására) (a továbbiakban: az Alapítvány), mint a C-282/03. sz. ügy alapeljárásában fél, a holland kormány és a Bizottság képviseltette magát a tárgyaláson.

33. A PEH, az Alapítvány és a dán, valamint a holland kormány azt állítják, hogy a feltett kérdést igenlően kell megválaszolni, azon az alapon, hogy a veszélyes anyagokról szóló irányelv egy minimumkövetelményeket felállító irányelv, hogy az irányadó nemzeti intézkedések nem tartoznak a hatálya alá és/vagy a kérdéses termékek használatát a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv szabályozza, mely lerontja a veszélyes anyagokról szóló irányelv rendelkezéseit. A felperesek és a Bizottság ezzel ellentétes álláspontot vannak, alapvetően azon az alapon, hogy a veszélyes anyagokról szóló irányelv az általa szabályozott ügyeket teljes mértékben harmonizálja.

Értékelés

34. Nyilvánvaló, hogy a veszélyes anyagokról szóló irányelv harmonizációs intézkedés, melyet alapvetően azzal a céllal fogadtak el, hogy megszüntesse a veszélyes anyagok és készítmények forgalomba hozatalára és alkalmazására vonatkozó különböző nemzeti szabályok által okozott kereskedelmi akadályokat: ez következik a jogszabályi alapjából (EK 100. cikk, jelenleg EK 94. cikk) és a negyedik, valamint az ötödik preambulumbekezdéséből. [15]

35. Ugyanez mondható el a 89/677 és a 94/60 irányelvről, melyek a veszélyes anyagokról szóló irányelv I. mellékletét egészítették ki megfelelően a 20. és 32. ponttal, beleértve a jelen ügyben érintett kivételeket is. Mindegyiket az EK 100. cikk (jelenleg, módosítást követően EK 95. [94.] cikk) alapján bocsátották ki, és mindegyik első preambulumbekezdése [16] hangsúlyozza a jogalkotás belső piaci céljait.

36. Az is nyilvánvaló, hogy a 89/677 irányelv, mely az arzénra vonatkozó, jelen ügyben érintett rendelkezéseket bevezette, ezt a „környezet jobb védelmének" céljával tette [17], és a 94/60 irányelv, mely a kreozotra

15 — Részletesen a fenti 7. pontban kifejtve.

16 — Részletesen a fenti 10. és 13. pontban kifejtve.

17 — Lásd a nyolcadik preambulumbekezdést, részletesen a fenti 11. pontban kifejtve.

vonatkozó, jelen ügyben érintett rendelkezéseket bevezette, ezt a környezetkárosítás csökkentésének céljával tette. [18]

37. Ha egy veszélyes anyagokat szabályozó irányelv céljaiba beletartozik a kérdéses anyagok Közösségen belüli kereskedelmében fennálló akadályok megszüntetése, az adott irányelv szabályait nem szabad úgy tekinteni, mint a védelem legkisebb mértékét képező szabályokat, melyek szerint a tagállamok szabadon szélesíthetik a benne foglalt kötelezettségeket, hanem kimerítőnek kell tekinteni őket. [19] Ez az állítás megfelel a Bíróság által felállított tágabb értelmű elvnek, mely szerint ha a közösségi jogalkotás egy adott területen harmonizációs irányelvet fogadott el, a tagállamok nem tarthatnak fenn vagy nem hozhatnak olyan intézkedéseket ugyanezen a területen, amelyek az adott irányelvvel összeegyeztethetetlenek. [20]

38. Véleményem szerint ezért a veszélyes anyagokról szóló irányelv *prima facie* kizárja azt, hogy egy tagállam nemzeti jogszabályaiban az irányelvben foglaltaknál szigorúbb feltételeket szabjon az irányelv által szabályozott anyagok és készítmények forgalomba hozatalára és felhasználására. Az irányelv által szabályozott anyagok közé tartoznak azok a készítmények, melyek egyrészt arzénvegyületeket, másrészt pedig kreozotot és kőszénkátrány desztillátumokat tartalmaznak. A kérdéses termékek tehát ezért nyilvánvalóan az irányelv tárgyi hatálya alá esnek. Ez a tény elegendő a jelen ügynek a Burstein [21]-és a Toolex [22]-ügyektől való megkülönböztetésére, melyekre a dán és a holland kormány hivatkozott, mely ügyek mindkét esetben olyan termékeket érintettek, melyek az irányelv tárgyi hatályán kívül estek. A nemzeti intézkedés hatása a jelen ügyekben továbbá olyan termékek használatának megakadályozása, mint a faanyagvédő szerek, melyek használatát a rendelet világosan szabályozza, a rendelet által kifejezetten megengedett esetekben.

39. Ez ellen az értelmezés ellen különböző érveket hoztak fel.

40. Először, az Alapítvány, a dán és a holland kormány azt állítja, hogy a veszélyes anyagokról szóló irányelv csak a legkisebb mértékű harmonizációt hajtotta végre.

18 — Lásd a 11. preambulumbekezdést, részletesen a fenti 13. pontban kifejtve.

19 — Lásd többek között a Bíróság 278/85. sz., Bizottság kontra Dánia ügyben hozott ítéletének (EBHT 1987., 4069. o.) 22. pontját, lásd szintén a Bíróság C-148/78. sz. Ratti-ügyben hozott ítéletének (EBHT 1979., 1629. o.) 24., 26. pontját, valamint a veszélyes anyagokról szóló irányelvre való különös utalással Saggio főtanácsnoknak a C-127/97. sz. Burstein-ügyre vonatkozó megjegyzéseit (EBHT 1998., I-6005. o.) az indítvány 22. és 23., valamint utolsó előtti pontjában.

20 — Az elv jelenlegi alkalmazásához lásd a C-154/00. sz., Bizottság kontra Görögország ügyet (EBHT 2002., I-3879. o.).

21 — Hivatkozás a 20. lábjegyzetben.

22 — A C-473/98. sz. ügy (EBHT 2000., I-5681. o.).

41. A dán kormány különösen arra a tényre hivatkozik, hogy az irányelv nem tartalmaz a szabad mozgásra vonatkozó kikötést (mely megtiltja a tagállamoknak az irányelvnek megfelelő termékek eladásának, használatának vagy birtoklásának megakadályozását, vagy védzáradékot (mely bizonyos körülmények között megengedi a tagállamoknak az irányelvnek megfelelő termékek forgalomba hozatalának megtiltását).

42. Nem gondolom, hogy az első kikötés kihagyásából bármilyen következtetést le lehetne vonni. Mint a Bíróság a Rattiügyben [23] nyilvánvalóvá tette, a szabad mozgásra vonatkozó kikötés egy olyan irányelv összefüggésében, mely a belső piacot érintő nemzeti szabályozások közötti különbségek felszámolására irányul, nem rendelkezik önálló értékkel, mivel csak a kérdéses irányelvbe foglalt anyagi rendelkezéseket egészíti ki, és a kérdéses áruk szabad mozgásának biztosítását valósítja meg.

43. A második kikötés kihagyása tekintetében paradoxnak tűnik az az érvelés, hogy mivel az irányelv nem tartalmaz olyan kikötést, mely megengedné a tagállamok számára a vele összeegyeztethetetlen nemzeti intézkedések megtételét, az adott irányelv kisebb mértékben harmonizál, mint az az irányelv, mely kizár a rendelkezéseitől való minden eltérést. Megjegyzendő, hogy a C-281/03. sz. ügy felperesei a védzáradék hiányából az ellenkező, számomra logikusabb következtetésre jutnak.

44. A holland kormány a Bíróságnak a Toolex-ügyben [24] tett megállapítását idézi, miszerint a veszélyes anyagokról szóló irányelv „nem tesz mást, mint bizonyos minimumkövetelményeket állít fel".

45. Véleményem szerint mindazonáltal félrevezető ennek az idézetnek a szövegkörnyezetből való kiemelése. A pont teljes szövege így szól:

„Tekintve, hogy a [veszélyes anyagokról szóló irányelv], amint az 2. cikke alapján egyértelmű, önmagában nem tesz mást, mint bizonyos minimumkövetelményeket állapít meg [...], nyilvánvalóan nem jelent akadályt a hatályán kívül eső anyagok forgalomba hozatalára vonatkozó tagállami rendelkezések tekintetében [...]".

46. Ezért úgy tűnik, hogy a Bíróság egyszerűen csak azt állapította meg, hogy a veszélyes anyagokról szóló irányelv hatálya i. bizonyos előírt anyagok ii. forgalomba

23 — Hivatkozás a 20. lábjegyzetben, 13. pont. Lásd Reischl főtanácsnok indítványa 1. pontjának utolsó előtti pontját is.

24 — Hivatkozás a 23. lábjegyzetben, 30. pont.

hozatalára és használatára korlátozódik. Ezt az értelmezést támasztják alá Mischo főtanácsnok indítványai is. [25]

47. A holland kormány a tárgyaláson a Van den Burg ügyre [26] is hivatkozott, előadva, hogy a Bíróság abban az ügyben úgy határozott, hogy a vadon élő madarakról szóló irányelv [27] mind kimerítő szabályozást, mind pedig minimumharmonizációt tartalmaz.

48. Ezt a döntést mind terminológiája, mind pedig indokolása miatt kritika érte az érintett pontok tekintetében [28]. Akárhogyan is, nem gondolom, hogy hasznosan alkalmazható lenne a jelen ügyekre. A Bíróság kifejezetten a vadon élő madarakról szóló irányelv 14. cikkének hatályát vizsgálta, mely felhatalmazza a tagállamokat az irányelvben foglaltaknál szigorúbb védőintézkedések bevezetésére. A veszélyes anyagokról szóló irányelvben nincs ennek megfelelő rendelkezés.

49. Másodszor, a PEH és a dán kormány azt állítják, hogy a kérdéses nemzeti intézkedések nem tartoznak a veszélyes anyagokról szóló irányelv hatálya alá.

50. A PEH úgy érvel, hogy az irányelv, és különösen a kreozotot és arzént tartalmazó termékek forgalomba hozatalára és felhasználására vonatkozó korlátozások célja elsősorban a használók és a fogyasztók egészségének és biztonságának védelme; a környezetvédelem csak másodlagos. A nemzeti jogszabályoknak és az azok alapján hozott megtámadott határozatoknak meghatározott célja van, nevezetesen a környezet védelme, figyelemmel a kreozot- és arzéntartalmú védőszerekkel kezelt fa által jelentett veszélyre. A veszélyes anyagokról szóló irányelv ezzel ellentétben a tényleges kezelést szabályozza, nevezetesen ezen védőszerek alkalmazását az egészség és a biztonság szempontjából.

51. A dán kormány ezzel egyező értelmű érvet hoz fel, állítva, hogy a veszélyes anyagokról szóló irányelv kreozotra vonatkozó szabályozása kizárólag közegészségi megfontolásokon alapul, különös tekintettel a rák jelentette veszélyre; ha nem lenne lehetséges a kreozot tartalmú biocid termékeket engedélyezés alá vonni, az általuk jelentett veszélyt nem lehetne más szempontból megítélni.

25 — Az indítvány 45. és 46. pontja.

26 — A C-169/89. sz. ügy (EBHT 1990, I-2143. o.), különösen a 9. pont.

27 — A vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelv (HL L 103., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 98. o.).

28 — Lásd pl. P. J. Slot, „Harmonizáció", *European Law Review* 1996, 378. o., 389. o., és J. H. Jans, *European Environmental Law* (2000), 266–267. o.

52. Ezek az érvek azonban számomra a veszélyes anyagokról szóló irányelv céljai félreértelmezésének tűnnek: az irányelv és a jelen ügyben kérdéses kivételeket beiktató irányelvek preambulumbekezdéseiből [29] nyilvánvaló, hogy a környezet védelme valójában elsődleges célja volt a jogszabályoknak.

53. Így a veszélyes anyagokról szóló irányelv második preambulumbekezdése úgy szól, hogy a veszélyes anyagok és készítmények forgalomba hozatalára vonatkozó szabályoknak „hozzá kell járulniuk a környezetnek minden olyan anyagtól vagy készítménytől való védelméhez, amelyek ökotoxikus hatásúak, vagy amelyek szennyezhetik a környezetet". Ez a preambulumbekezdés pedig olyan preambulumbekezdések között található, melyek értelmében az ilyen szabályoknak „a lakosság védelmét kell szolgálniuk, és különösen azoknak a személyeknek a védelmét, akik ilyen anyagokat és készítményeket használnak", és „az emberi élet minőségének megújítását, megőrzését és javítását [kell célozniuk]".

54. A 89/677 irányelv preambuluma, mely a veszélyes anyagokról szóló irányelv I. mellékletét kiegészítette az arzénra vonatkozó előírással és annak kivételeivel, először a belső piacra utal (első preambulumbekezdés), azután a másodiktól hetedikig terjedő preambulumbekezdéseiben az egészségügyi és biztonsági tényezőkre, különös tekintettel bizonyos anyagok karcinogén jellegére, mely preambulumbekezdések számos termékkel foglalkoznak, amelyekre vonatkozó feltételek az I. melléklet 1., 3., 5. és 13–18. pontjában vannak meghatározva. Az arzén-, higany- és ónvegyületeket, melyeket az I. melléklet 19., 20. és 21. pontja szabályoz, a nyolcadik preambulumbekezdés szabályozza, mely kizárólag környezetvédelmi megfontolásokat említ.

55. A 94/60 irányelv preambuluma, mely a veszélyes anyagokról szóló irányelv I. mellékletét kiegészítette a kreozotra vonatkozó előírással és annak kivételeivel, első néhány preambulumbekezdésében hasonlóképpen a belső piacra (első és második preambulumbekezdés), és a karcinogén, mutagén vagy reprodukciót károsító anyagokra vonatkozó szabályozás (harmadik–kilencedik preambulumbekezdés) szükségességére összpontosít. Mindazonáltal a 94/60 irányelv a veszélyes anyagokról szóló irányelv I. mellékletét kiegészítette a negyedik preambulumbekezdésben említett karcinogénekről szóló 29. ponttal (és a 30. és a 31. ponttal, melyek mutagénekről és a reprodukciót károsító anyagokról szólnak). A tizedik és a tizenegyedik preambulumbekezdés [30] külön és kifejezetten a jelen ügyekben érintett kreozottal foglalkozik, mely az I. melléklet 32. pontjának tárgya. Mivel a tizedik preambulumbekezdés arra a tényre utal, hogy „a

29 — A 2. lábjegyzetben hivatkozott 89/677 és a 94/60 irányelvek.

30 — Részletesen kifejtve a fenti 13. pontban.

kreozot egészségkárosító hatású lehet ismert rákkeltő anyagtartalma miatt", az ezt követő preambulumbekezdés környezeti hatásaira összpontosít.

56. Ezért nem vagyok meggyőződve annak az érvnek a helyességéről, hogy a jelen ügyben érintett nemzeti rendelkezések azon az alapon nem tartoznak a veszélyes anyagokról szóló irányelv hatálya alá, hogy a környezetvédelem nem tartozik az irányelv elsődleges céljai közé.

57. Harmadszor, a PEH, az Alapítvány és a dán, valamint a holland kormány előadják, hogy a kérdéses termékek használatát a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv szabályozza, amely álláspontjuk szerint felülírja a veszélyes anyagokról szóló irányelv rendelkezéseit, ahol a két irányelv fedi egymást, és amely szerint a hatálya alá tartozó termékek forgalmazása és használata tekintetében a nemzeti jogszabályok megállapíthatnak szigorúbb feltételeket.

58. A veszélyes anyagokról szóló irányelv kétségtelenül „az egyéb vonatkozó közösségi rendelkezés sérelme nélkül" alkalmazandó [31], miközben a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv szerint „az irányelvet alkalmazni kell különösen [számos jogszabályra beleértve a veszélyes anyagokról szóló irányelvet is] az azokkal összhangban meghozott vonatkozó közösségi rendelkezések vagy intézkedések sérelme nélkül" [32]. A PEH és a dán, valamint a holland kormány lényegében azzal érvel, hogy a szövegből, a két irányelv hatályából és a Bíróság ítélkezési gyakorlatából [33] nyilvánvaló, hogy a két irányelv párhuzamosan létezik, mindkettő saját elkülönült tárgyi hatállyal. A veszélyes anyagokról szóló irányelv különösen a használók és fogyasztók egészségét és biztonságát kívánja védeni, miközben a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv a környezet védelmét hangsúlyozza. Amennyiben átfedés van, a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv mint *lex specialis* érvényesül. Mivel a megtámadott döntések a biocid termékek használatára vonatkoznak, a döntések közösségi joggal való összeegyeztethetőségét a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv szövegösszefüggésében, és nem a veszélyes anyagokról szóló irányelv szövegösszefüggésében kell vizsgálni. Az utóbbi által megvalósított harmonizáció mértéke ennek megfelelően lényegtelen.

59. A fenti érvek nem győztek meg.

31 — Az 1. cikk (1) bekezdése, részletesen kifejtve a fenti 8. pontban.

32 — Az 1. cikk (3) bekezdése, részletesen kifejtve a fenti 18. pontban.

33 — A C-293/94. sz. Brandsma-ügy (EBHT 1996., I-3159. o., a C-400/96. sz. Harpegnies-ügy (EBHT 1998., I-5121. o. és a C-232/97. sz. Nederhoff-ügy (EBHT 1999., I-6385. o.).

60. Előzetes megjegyzésként nyilvánvalónak tűnik, hogy a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv 1. cikke (3) bekezdésének szövegében számos nyelvi változatban hiba van, beleértve az angol, a német és a francia változatot. Ezek a változatok azt sugallják, hogy az irányelv számos más, eltérő területeket érintő jogszabályra „alkalmazandó". Nyilvánvalónak tűnik azonban, hogy nem ez lehetett a törvényalkotó szándéka: világos, hogy nincs értelme egy bizonyos területet szabályozó irányelvet egy más területet szabályozó irányelvre vagy rendeletre alkalmazni.

61. A biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv inkább azt sugallja, hogy az 1. cikkének (3) bekezdése azt jelenti, hogy az irányelvet „az azokkal összhangban meghozott vonatkozó közösségi rendelkezések vagy intézkedések sérelme nélkül kell alkalmazni", különösen *többek között* az egyéb felsorolt jogszabályok vagy az alapján hozott intézkedések [sérelme nélkül]. Ez az értelmezés, mely például a holland, a portugál, a spanyol és a svéd változat egyértelmű jelentése, azzal az előnnyel is jár, hogy van értelme.

62. Mindenesetre szerintem semmi sem múlik a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv 1. cikkének (3) bekezdésén, mivel ez az irányelv semmi esetre sem szabályozhatja a tagállamok azon jogát, hogy biocid termékeket engedélyezzenek, mivel mellékleteit még nem fogadták el. Ez következik abból, hogy az irányelv által bevezetendő engedélyezés teljes rendszere attól függ, hogy az érintett biocid termék hatóanyaga(i) fel van(nak)-e sorolva valamelyik mellékletben.

63. A biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv által célzott harmonizáció kezdetlegességét a Bíróság és a közösségi törvényhozás is észlelte.

64. A Bíróság a Schreiber-ügyben [34] megállapította, hogy az ügy alapeljárásában feltételezett tények idején (2001 márciusában) „[a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv] által biztosított harmonizáció nem fejeződött be, amennyiben az irányelv I., I.A. és I.B. mellékletének – melyek felsorolják azokat a hatóanyagokat, melyek engedélyezettek a biocid termékekben, a kis kockázattal járó biocid termékeket és a csak alapanyagokat tartalmazó termékeket — összeállítása közösségi szinten továbbra is folyamatban van." Továbbra is ez a helyzet.

34 — A C-443/02. sz. ügy (EBHT 2004, I-7275. o.) 20. pontja.

65. A 2001/90/EK irányelv[35], mely a veszélyes anyagokról szóló irányelv I. mellékletének kreozotra vonatkozó 32. pontját módosította, preambuluma szerint „A biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv európai szinten harmonizálja majd a biocidok engedélyezését [...] a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló] irányelv rendelkezéseinek harmonizálásáig a kreozottal kapcsolatos korlátozásokat hozzá kell igazítani a műszaki fejlődéshez"[36]. A 2001/90 irányelv úgy módosította a 32. pontot, hogy teljes tilalmat rendelt el a kreozot faanyagok kezelésére való használatára és az így kezelt faanyag forgalomba hozatalára, és a tilalom alóli kivételek feltételeit még szigorúbbá tette.

66. Hasonló módon a 2003/2/EK irányelv[37] – mely a veszélyes anyagokról szóló irányelv I. mellékletének arzénra vonatkozó 20. pontját módosította — preambuluma szerint „még függőben van a rendelkezések összehangolása a [biocid termékek forgalomba hozataláról szóló] irányelv szerint, [...] ezért szükséges a [veszélyes anyagokról szóló] irányelvben az arzén korlátozására vonatkozó intézkedéseket a műszaki fejlődéshez igazítani"[38]. A 2003/2/EK irányelv úgy módosította a 20. pontot, hogy teljes tilalmat rendelt el az arzénvegyületeket tartalmazó készítményekkel kezelt faanyag forgalomba hozatalára, és a tilalom alóli kivételek feltételeit még szigorúbbá tette.

67. A biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv ezért nem volt teljes mértékben alkalmazandó az alapeljárásra okot adó tények idején (és még most sem az). A PEH és a dán kormány mindazonáltal úgy érvel, hogy a tagállamok fenntarthatják nemzeti rendszerüket a biocid termékek szabályozásáról szóló irányelv 16. cikkének (1) bekezdésében előírt átmeneti időszak alatt, mely szerint a tagállamok egy tízéves átmeneti időszakon át „folytathatják a biocid termékek forgalomba hozatalára jelenleg alkalmazott rendszerük vagy gyakorlatuk alkalmazását".

68. Nem fogadom el azt, hogy a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv teljes alkalmazásának megtörténtéig a 16. cikk (1) bekezdése szabad mérlegelést biztosít a tagállamoknak azon termékek engedélyezése vonatkozásában, amelyek mind ezen irányelv, mind pedig a veszélyes anyagokról szóló irányelv hatálya alá tartoznak. A biocid termékek szabályozásáról szóló irányelv preambuluma kifejezetten úgy szól, hogy „ezen irányelvnek [...] a teljes végrehajtására néhány éven belül nem kerül sor", mely időszak alatt a veszélyes anyagokról szóló irányelv kiegészítő keretet képez, korlátozva bizonyos hatóanyagok és termékek forgalmazását és használatát.

35 — Az egyes veszélyes anyagok és készítmények forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásaira vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló 76/769/EGK tanácsi irányelv I. mellékletének a műszaki fejlődéshez történő hetedik hozzáigazításáról szóló, 2001. október 26-i 2001/90/EK bizottsági irányelv (HL L 283., 41. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 26. kötet, 454. o.). Az irányelv kötelezi a tagállamokat 2002. december 31-ig az átültető rendelkezések meghozatalára, majd 2003. június 30-tól azok alkalmazására.

36 — 5. preambulumbekezdés.

37 — Az arzén forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásairól (a 76/769/EGK tanácsi irányelvnek a műszaki fejlődéshez történő tizedik hozzáigazítása) szóló, 2003. január 6-i 2003/2/EK bizottsági irányelv (HL L 4., 9. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 31. kötet, 58. o.). Az irányelv kötelezi a tagállamokat 2003. június 30-ig az átültető rendelkezések meghozatalára, majd 2004. június 30-tól azok alkalmazására.

38 — 8. preambulumbekezdés.

69. Ezért noha a 16. cikk (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy egy tagállam az említett átmeneti időszak alatt folytathatja a biocid termékek forgalomba hozatalára jelenleg alkalmazott rendszere vagy gyakorlata alkalmazását, nyilvánvaló, hogy az adott rendszernek a közösségi szabályokkal összeegyeztethetőnek kell lennie. Ahol tehát egy tagállam olyan termékek forgalmazását és/vagy felhasználását kívánja szabályozni, melyek a veszélyes anyagokról szóló irányelv hatálya alá esnek, nemzeti szabályainak összhangban kell lenniük az irányelvvel.

70. Nem gondolom, hogy a holland kormány által idézett ítélkezési gyakorlat [39] alátámasztaná azt a feltevést, hogy a veszélyes anyagokról szóló irányelv és a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv párhuzamosan létezne egymás mellett, mindkettő saját eltérő alkalmazási területtel. A Brandsma-ügyben, mely mindenképpen jelentősen megelőzte a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelvet, a kérdéses termék hatóanyaga nem tartozott a veszélyes anyagokról szóló irányelv hatálya alá [40]. A Harpegnies-ügyben, mely tényei úgyszintén a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv elfogadását megelőzően történtek, a Bíróság azon az alapon járt el, hogy nem léteztek a kérdéses termékek gyártására és forgalmazására vonatkozó közösségi szintű harmonizált szabályok [41], mely a jelen ügyekben nem áll fenn. A Nederhoff-ügyben, mint ahogy az előterjesztő bíróság is rámutat, a kérdéses nemzeti szabályozás nem szabott feltételeket a veszélyes anyagokról szóló irányelv hatálya alá tartozó anyag forgalmazására vagy használatára; inkább a felszíni vizeknek az adott anyaggal kezelt termékekkel történt szennyezését érintette. A Bíróság először úgy rendelkezett, hogy a 76/464 irányelv [42] alkalmazandó volt az adott helyzetre, amely irányelv továbbá kifejezetten felhatalmazza a tagállamokat a benne foglalt intézkedéseknél szigorúbbak megtételére. Mivel a veszélyes anyagokról szóló irányelv 1. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az az egyéb közösségi jogszabályok sérelme nélkül alkalmazandó, a Bíróság úgy határozott, hogy a 76/464 irányelv volt irányadó. Nem látom be, hogyan lehetne ezt a döntést a jelen ügyekre alkalmazni, ahol a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló irányelv nem alkalmazandó.

71. Végül a holland kormány a tárgyaláson előadta, hogy logikátlan lenne, ha egyrészről egy tagállam nem szabályozhatná azokat a biocid termékeket, melyek a veszélyes anyagokról szóló irányelv hatálya alá tartozó veszélyes anyagokat tartalmaznak, míg másrészről az ilyen anyagokat nem tartalmazó, kevésbé ártalmas biocid termékek, mint például a Schreiber-ügyben [43] nemrég hozott döntés tárgyát képező cédrusfa kockák, szabályozására jogosult lenne.

39 — Hivatkozás a 33. lábjegyzetben.

40 — Az ítélet 10. pontja és Fenelly főtanácsnok indítványának 16. pontja.

41 — 27. pont. Úgy tűnik, hogy egyik fél sem hivatkozott a veszélyes anyagokról szóló irányelvre.

42 — A Közösség vízi környezetébe bocsátott egyes veszélyes anyagok által okozott szennyezésről szóló, 1976. május 4-i 76/464/EGK tanácsi irányelv (HL L 129., 23. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 56. o).

43 — Hivatkozás a 34. lábjegyzetben.

72. Az az ügy azonban olyan terméket (cédrusfa kockák) érintett, melyet egyébként a közösségi jogszabályok nem szabályoztak. A Bíróság ennek megfelelően a tagállamnak az ilyen termék forgalmazására vonatkozó előzetes engedélyére vonatkozó követelményeit az EK 28. és 30. cikk alapján értékelte. A jelen ügyekben ezzel ellentétben az érintett termékeket szabályozzák a közösségi jogszabályok. Ez számomra elegendőnek tűnik a jelen ügyeknek a Schreiber-ügytől való megkülönböztetésére.

73. A holland kormány azon aggodalma, hogy a fenti értelmezés ahhoz a visszássághoz vezetne, mely szerint egy tagállam nem szabályozhatná azokat a biocid termékeket, melyek a veszélyes anyagokról szóló irányelv hatálya alá tartalmazó veszélyes anyagokat tartalmaznak, míg másrészről az ilyen anyagokat nem tartalmazó, kevésbé ártalmas anyagokat szabályozhatnák, véleményem szerint nem helyénvaló. Bizonyos biocid termékek, mint például a jelen ügyben érintettek is, ártalmasak lehetnek, és pontosan ezért kell, hogy alávessék őket szigorú, de tagállamonként változó ellenőrzéseknek, és ezért nagyon szükséges a közösségi szabályozás a tekintetükben.

74. A fenti okokból arra a következtetésre jutottam, hogy a veszélyes anyagokról szóló irányelv nem teszi lehetővé egy tagállam számára, hogy az irányelv I. mellékletében foglalt hatóanyagot tartalmazó biocid termékek forgalomba hozatalára és felhasználására vonatkozóan kiegészítő feltételeket határozzon meg.

75. Két végső megjegyzést kívánok tenni, melyek eloszlathatnak minden aggodalmat a tekintetben, hogy az általam javasolt értelmezés indokolatlanul korlátozza a tagállamoknak a környezet védelmére vonatkozó intézkedések megtételéhez való jogát.

76. Először, hangsúlyozni kell, hogy a fenti következtetés nem jelenti azt, hogy a Hollandia helyzetében lévő tagállam számára teljes mértékben tilos a szigorúbb követelmények felállítása. Olyan esetben, amikor egy harmonizációs irányelvet az EK 95. cikk (korábban az EK-Szerződés 100a. cikke) alapján fogadnak el, ha egy tagállam szükségesnek tartja többek között a környezet védelmével kapcsolatos, az irányelv által előírtaknál szigorúbb nemzeti rendelkezések bevezetését, az EK 95. cikk (4) vagy (5) bekezdése [44] alapján értesítheti a Bizottságot ezekről a rendelkezésekről és fenntartásuk, valamint bevezetésük indokairól. Hollandia valójában a kreozot szabályozásának bizonyos szempontjai vonatkozásában élt a 95. cikk által biztosított eljárással, noha nyilvánvalóan nem a jelen ügyekben érintett rendelkezések tekintetében [45].

44 — Lásd a fenti 6. pontot.

45 — Lásd a Holland Királyság által közölt, a kreozot forgalmazására és használatára vonatkozó korlátozásokat tartalmazó nemzeti rendelkezésekről szóló, 1999. október 26-i 1999/832/EK bizottsági határozatot (HL L 329., 25. o.), és a Holland Királyság által az EK-Szerződés 95. cikkének (5) bekezdése szerint közölt, a kreozottal kezelt faáruk forgalmazására és használatára vonatkozó korlátozásokat tartalmazó tervezett nemzeti rendelkezésekről szóló, 2003. január 23-i 2002/59/EK bizottsági határozatot (HL L 23., 37. o.).

77. Másodszor, a jelen ügy alapjául szolgáló tények óta az I. mellékletben meghatározott feltételek mind a kreozot, mind pedig az arzén összetevők tekintetében szigorodtak: lásd a 2001/90 irányelvet[46] és a 2003/2 irányelvet[47], melyek irányadó rendelkezései a fenti 65. és 66. pontban kerültek összefoglalásra. Ezért a veszélyes anyagokról szóló irányelv értelmezésének gyakorlati hatása a jelen ügy szempontjából mindenképpen korlátozott lesz.

Végkövetkeztetések

78. Ennek megfelelően arra a következtetésre jutok, hogy a College van Beroep voor het bedrijfsleven által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések tekintetében a Bíróság a következőképpen válaszoljon:

Az egyes veszélyes anyagok és készítmények forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásaira vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1976. július 27-i 76/769/EGK tanácsi irányelv nem teszi lehetővé egy tagállam számára, hogy az irányelv I. mellékletében foglalt hatóanyagot tartalmazó biocid termékek forgalomba hozatala és felhasználása tekintetében kiegészítő feltételeket állapítson meg.

46 — Hivatkozás a 35. lábjegyzetben.
47 — Hivatkozás a 37. lábjegyzetben.